
OUDHEIDKUNDIGE KRONIEK

Op 28 Oktober 1923 schreef Alfons Van Werveke in “De Gazet van Gent” een artikeltje over

HET BIEZEKAPELLEKEN

Weinige steden bezitten aardige hoekjes als onze *Achter-Sikkel*. Net voor den voet van de hoofdkerk, in een blok logge Vlaamsche huizen, heeft de gids

mijn aandacht getrokken op een lief binnenplein met tuin, sierlijk groen, bestrooid met zand, omringd door een zuilengang van de XVe eeuw. Ziedaar wat Victor Hugo er van zei in 1837. Ja, thans is het niet meer hetzelfde: Het oud gebouw, dat het binnenplein van de straat afsloot, heeft weinige jaren na V. Hugo's bezoek, de plaats geruimd voor een modern huis, dat wij hebben zien slopen en dat niet vervangen werd.

Zooals het hoekje er nu uitziet, is het nog altijd een puik juweel. De gebouwen die den toegang der *Refugestraat* langs de Hoogpoort inlijsten, de *Groote* en de *Kleine Sikkel*, zijn in hun oorspronkelijke toestand van de XIIIe eeuw hersteld.

Geen pogingen mogen wij verwaarloozen om de omgeving van de *Achter-Sikkel* waardig te maken van dit meesterstuk. Het ontwerp bestaat om het *Biezekapelleken* te heropenen. Wij juichen dat toe en we wijden aan dat bouw-tje de kroniek van deze week.

De kapel van den heer Bieze maakt deel uit van den achtergrond van de *Refugestraat* als men van de *Hoogpoort* inkomt.

Reeds in de XVIe eeuw stond daar in een nis een beeld van de H. Maagd, dat door de voorbijgangers zeer werd vereerd. 21 Juli 1633 legde Johanna van Hoorde, weduwe van Jan van Haerde, vijf en negentig jaar oud, voor Schepenen van der Keure der Stad Gent de volgende getuigenis af:

“Geleden omtrent zestig jaren, in den tijd dat de prins van Oranje met zijn volk binnen de stad lag, staande in de deur van een huis der Ringessestraat (thans gedooide straat, die voorbij het beeld liep), heb ik een geweerschot gehoord. Met het volk gaande naar de plaats, waar het beeld van O.L. Vrouw stond in den muur van Mijnheer Jan Baptist de Rodoan, ridder heer van Bieze, heb ik aldaar dood ter aarde zien liggen een soldaat van den prins van Oranje. De bijstanders zeiden, dat hij, na schimpwoorden tegen O.L. Vrouw gesproken te hebben, geschoten had naar het beeld, hetzelfde geraakt op de wang, en dat de kogel was teruggesprongen op zijn borst, zoodat hij dood ter aarde viel. Op de wang van het beeld heb ik den indruk van den kogel gezien en ik meen dat er nog een spoor van te vinden is.” Deze verklaring werd door de schepenen opgeteekend en het stuk voorzien van hun tegenzegel; het bestaat nog. Sedert den tragischen dood van den soldaat, die men aanzag als een straf van de schimpwoorden tegen de H. Maagd uitgesproken; werd het beeld van de Ringessestraat meer en meer vereerd.

Weldra werd het geplaatst in een kleine kapel, door den eigenaar van den muur opgericht, en die daarom *Biezekapelleken* werd geheeten. Om de onderhoudskosten te dekken plaatste de eigenaar aan het hek een offerblok, waarin de voorbijgangers, als ze kaarsen voor het beeld ontstaken, eenig geld lieten glijden. In het midden van de XVIIe eeuw ontstond geschil tusschen den bisschop van Gent en den eigenaar, Karel Philip de Rodoan, ridder, heer van

Beerlegem, nopens het toezicht op de uitgaven. De zaak werd gepleit voor den Raad van Vlaanderen, die den eigenaar gebood de rekeningen aan den Bisschop te onderwerpen. Dit geschiedde voor het eerst 10 April 1658 en men stelde vast, dat er toen een batig slot was van 920 gulden 6 schellingen en 10 stuivers. De moeilijkheden en de gedingen tusschen den eigenaar van de kapel en de geestelijkheid waren verre van geëindigd. Ze duurden voort in de tweede helft van de XVIIe eeuw en zelfs in de eerste jaren van de XVIIIe, maar wij kunnen in geen bijzonderheden treden.

In de XVIIIe eeuw behoorde het *Biezekappelleken* aan Albert Frans van Potelsberghe, heer van Overdam. Ten jare 1724 vroeg hij aan de schepenen van der Keure te mogen "het cappelleken staende in syn huys end byvanck ter straete vercierien met een frontispitium." - "Schepenen consenteerden in het afbreken van het cappelleken ende het erbauwen van het selve in conformiteyt van de annexe modelle." Deze teekening is uit den bundel van het Archief verdwenen, maar de gevel zelve staat gelukkig nog recht. De rondbogige deuropening is ingelijst door twee komposietpilasters en gedekt met een boogfronton met een elliptisch venstertje, dat door de open voetlijst zakt en gesloten is met een teere ijzern vulling. Dit geveltje is een kenschetsend voorbeeld van dien mooien Louis-XIV-stijl, met zijn typisch lambrekijn en zijn symetrisch goed geordende versieringen, waarvan onze voorouders zooveel meesterwerken in Vlaanderen hebben nagelaten. Een vijftiental jaren geleden bekladden de aanplakkers het nog met hun vodden.

Dan werd dat vandalenwerk verboden.

Thans hebben eenige menschen het noodige bijeengebracht om de kapel te heropenen door het wegnemen van den baksteenmuur, die het hek heeft vervangen. Laat ons hopen, dat het smeedwerk goed in stijl zal zijn, opdat het aardig hoekje, met zijn omgeving van *Groote Kleine en Achter-Sikkel*, en zijn uitzicht op de hoofdkerk, mooier moge zijn dan thans.

A. VAN WERVEKE
